

-- CONCEPT --

Notulen van de EXTRA openbare vergadering van de **gemeenteraad**, gehouden op 8 september 2016 om 20.00 uur in het stadhuis aan de Visbrug 1 in Oudewater.

*** Interpellatiedebat “Evaluatie ambtelijke samenwerking Oudewater – Woerden”
op verzoek van de heer Knol van de fractie van De Onafhankelijken**

Aanwezig

De heer P. Verhoeve		voorzitter
De heer L.W. Vermeij		wethouder
De heer A.M. de Regt		wethouder
De heer M. Seuters		griffier a.i.
De heer I.P.F. Boreel de Mauregnault	(VVD/D66)	lid [vanaf 20.45u]
De heer J. Broere	(ChristenUnie/SGP)	lid
De heer K. de Bruijn	(CDA)	lid [vergaderingsvoorzitter]
Mevrouw M.C. Geerdes	(De Onafhankelijken)	lid
De heer R.A. van den Hoogen	(De Onafhankelijken)	lid
De heer W.K. Knol	(De Onafhankelijken)	lid
De heer G. Koffeman	(CDA)	lid
Mevrouw Y.G. Noordberg	(De Onafhankelijken)	lid
Mevrouw J.J. de Vor-van de Bunt	(CDA)	lid
Mevrouw A.P. van Wijk	(VVD/D66)	lid
De heer J.W. van Wijngaarden	(CDA)	lid
De heer A.T. Wildeman	(De Onafhankelijken)	lid
De heer A.J. van Winden	(VVD/D66)	lid

Afmelding van: -

Mw. M. (Marja) van Steijn Tekstbureau Talent verslag

1. Opening

Burgemeester Verhoeve heet allen welkom. Hij opent de vergadering met een moment van stilte.

2. Vaststelling agenda

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Interpellatiedebat “Evaluatie ambtelijke samenwerking Oudewater – Woerden”

Aangezien burgemeester Verhoeve portefeuillehouder is draagt hij het voorzitterschap over aan de heer De Bruijn.

De heer De Bruijn verwijst naar de verordening, die aanwijzingen geeft voor een interpellatiedebat. Hij stelt voor daarvan af te wijken in die zin dat er meerdere debatrondes mogelijk gemaakt worden.

De heer Knol zal als interpellant als eerste het woord krijgen. Daarna volgt een reactie van het college. Vervolgens krijgt de raad gelegenheid technische, verhelderende vragen te stellen. Het college beantwoordt die vragen, waarna het debat geopend wordt inclusief reactie van het college en een eventuele tweede en zelfs derde ronde.

Interpellant de heer Knol krijgt als eerste het woord.

Hij heeft geen extra toelichting op de vragen die hij op 10 juli heeft ingediend.

Burgemeester Verhoeve gaat in op de vragen van 10 juli. In de inleiding van het verzoek stond “dat de aanleiding was gelegen in het besluit van het college in zijn vergadering van 5 juli om de gemeentesecretaris van Oudewater te verzoeken een formeel raadsbesluit voor te bereiden voor de vergadering van 16 augustus 2016 in de vorm van een advies en de secretaris te verzoeken in overleg te treden met de gemeentesecretaris van Woerden om deze afspraak verder uit te werken in overleg met Bureau Seinstra van de Laar”.

De burgemeester wijst erop dat niet besloten/verzocht is om een raadsbesluit voor te bereiden maar een collegebesluit, en dat is uiteindelijk niet geformaliseerd op 16 augustus maar op 23 augustus.

De burgemeester leest de 3 vragen die gesteld zijn voor en beantwoordt ze.

1. Is het uw college bekend dat de gemeenteraad in zijn vergadering van 16 juni 2016 besloten heeft niet in te stemmen met het voorstel van het college om de ambtelijke samenwerking Oudewater-Woerden te evalueren?

> Het antwoord van het college op deze vraag is: ja.

2. Is het uw college bekend dat de gemeenteraad in de vergadering van 16 juni het college met klem en met redenen omkleed ontraden heeft om (toch) mee te werken (inhoudelijk noch financieel) aan evaluatie van de onder 1 vermelde ambtelijke samenwerking Oudewater-Woerden in samenwerking met Woerden? (Zie ook de notulen van de gemeenteraadsvergadering van 16 juni)

> Het antwoord van het college op deze vraag is: Ja, in die zin dat een lid van de raad, de heer Knol, dat expliciet heeft gedaan, maar dat niet de hele raad dat heeft gedaan.

3. Deelt uw college mijn mening dat de door uw college in zijn vergadering van 5 juli geformuleerde onderzoeksvragen strijdig zijn met het door de gemeenteraad verstrekte advies over medewerking aan evaluatie van de ambtelijke samenwerking Oudewater-Woerden?

Ter toelichting: uitvoering van de opdracht aan de gemeentesecretaris impliceert:

– evaluatie in samenwerking met Woerden, inhoudelijk en financieel (inschakelen Bureau Seinstra van de Laar)

– afwijken van de in de DVO vastgelegde afspraken over tijdstip van evaluatie zonder goedkeuring door de gemeenteraden.

> Het antwoord van het college op deze vraag is: nee. Waarom is het antwoord nee: a) er is geen sprake van een door de gemeenteraad in meerderheid uitgebracht advies dan wel besluit over het voornemen van het college; en b) er is sprake van een tussentijdse evaluatie die geen betrekking heeft op artikel 18 van de DVO, en de DVO wordt ook niet aangepast; en c) het aandeel in de kosten van het onderzoek, € 6.000, i.e. het Oudewaterse aandeel, wordt opgevangen onder de begrotingspost Externe Adviezen; en d) de tussentijdse evaluatie van beide colleges ziet terug op het wel en wee van de ambtelijke samenwerking van de afgelopen anderhalf jaar met het oogmerk deze te optimaliseren.

Gelet op hetgeen hiervoor is genoemd en het gegeven dat de uitvoeringsovereenkomst betrekking heeft op het dagelijks besturen ingevolge de Gemeentewet van de gemeente, is het college van mening dat er geen sprake is van tegenstrijdigheid en ook niet van dubbel werk.

Gelegenheid tot het stellen van technische vragen over het voorgaande

De heer Knol heeft geen technische vragen.

Mevrouw Van Wijk refereert aan het collegebesluit, dat uiteindelijk is gevallen op 23 augustus. Mevrouw Van Wijk heeft alleen de beschikking gehad over de notulen; zij zou graag meer achtergrond horen van het collegebesluit zelf. Ten tweede, m.b.t. vraag 3c: de burgemeester stelde dat er geen sprake is van tegenstrijdigheid of dubbel werk van de twee onderzoeken; mevrouw Van Wijk verzoekt de burgemeester de verschillen van de twee onderzoeksvragen vanuit zijn perspectief duidelijk te maken.

Burgemeester Verhoeve antwoordt dat het collegebesluit al is genomen op 5 juli. Het is uitgewerkt/geformaliseerd op 23 augustus, maar materieel gezien is het hetzelfde besluit. Zie de notulen van deze vergadering van 5 juli. En dat was de reden – denkt de burgemeester – waarom de heer Knol toen al zijn interpellatievragen heeft ingediend. Het besluit viel dus feitelijk op 5 juli.

Mevrouw Van Wijk vraagt wat dan de toegevoegde waarde was van het besluit op 23 augustus.

De burgemeester antwoordt dat daar een offerte bij zat van een bureau.

Wat betreft de achtergrond: kern is dat het college 4 onderzoeksvragen heeft geformuleerd. Enigszins gecomprimeerd luiden die als volgt:

1. Bieden de afspraken zoals vastgelegd in het nu gehanteerde governance-model voldoende zekerheden in de praktijk om de rol van opdrachtgever en opdrachtnemer adequaat in te vullen, zowel bestuurlijk als ambtelijk?
2. Voorziet Team Oudewater in een meer geoptimaliseerde dienstverlening aan het college in Oudewater?
3. Welke suggesties ter versterking van een opdrachtgeverschap-opdrachtnemerschap -relatie komen voort uit de bevindingen van de antwoorden op vraag 1 en 2?
4. Is er sprake van beheersing van bedrijfsprocessen die direct raken aan het oordeel over het kwaliteitsniveau van de dienstverlening (aan de burgers)?

Wat is dan het verschil met het raadsonderzoek: dat is aanzienlijk. Het raadsonderzoek is breder, gaat over de DVO in den brede, daar zit ook een burgeronderzoek bij. Maar dit is intern gericht, vanuit bedrijfsvoering. Het raadsonderzoek is alleen vanuit het perspectief van één gemeente en één raad, heeft een wijdere range aan personen die onderzocht worden. Het collegeonderzoek is vanuit twee gemeenten, twee colleges, en richt zich primair op dienstverleningsprocessen en de daarmee samenhangende governance.

Mevrouw Van Wijk vraagt of het correct is dat de 4 vragen voor meer dan driekwart betrekken hebben op het opdrachtgeverschap.

[Deze vraag wordt doorverwezen naar een later moment (geen technische vraag).]

De heer Broere komt terug op vraag 2 van de interpellant. Er lag een verzoek van het college, dat neergelegd was bij de raad, om hier een mening over te vormen; het college van Woerden heeft dit teruggenomen dus de raad hoefde er niet meer over te beslissen, maar de raad heeft erover beslist en in ruime meerderheid nee gezegd. De heer Knol heeft nog eens benadrukt dat het niet kon. Maar er was een ruime meerderheid die nee zei; dus het is niet juist dat alleen de heer Knol dat als enige heeft gezegd. Het lijkt de heer Broere democratisch dat de visie van de meerderheid gevolgd wordt. Dat is toch de werkwijze die hier gevolgd wordt?

De burgemeester antwoordt dat er op dat moment een voorstel voorlag; daar heeft de raad nee tegen gezegd; het college zei dat het er wél mee verder zou gaan waarna de heer Knol een waarschuwing meegaf. Maar dat is geen besluit van de gemeenteraad.

Eerste termijn van het interpellatiedebat

Mevrouw Van Wijk concludeert dat in de voorbereidingen de indruk werd gewekt dat het allemaal gekissebis is over wie nu eigenlijk gelijk heeft: de gemeenteraad of het college. Maar het gaat om de vraag hoe je met elkaar omgaat, en met de ambtelijke samenwerking. De historie van het evalueren van de ambtelijke samenwerking die is ingegaan op 01.01.15 is nu al groot. Er zou een evaluatie komen in 2018, die is – om redenen – naar voren gehaald; daartussendoor liep een motie van de gemeente Oudewater die in meerderheid is aangenomen, en dat resulteerde in een eigen evaluatieopdracht door de gemeente Oudewater van de ambtelijke samenwerking. Waarom is het volgens de mening van fractie VVD/D66 pertinent onjuist dat er gezamenlijk met de gemeente Woerden een evaluatie van de dienstverleningsovereenkomst uitgevoerd wordt: dat is vanwege het feit dat er een verschillende rangorde is. Gemeente Oudewater is opdrachtgever, gemeente Woerden is opdrachtnemer. Dat zijn twee totaal verschillende rollen, waardoor het pertinent onmogelijk is om gezamenlijk een evaluatie uit te voeren naar die ambtelijke samenwerking, immers, de belangen lopen sterk uiteen.

De semitechnische vraag die mevrouw Van Wijk zojuist stelde: gehoord de 4 onderzoeksvragen is het haar fractie duidelijk dat dat allemaal vragen zijn die op het bord liggen van gemeente Woerden als zijnde opdrachtnemer. Dat staat buiten het belang, de rol van de gemeente Oudewater. Die is anders. En daarom moet Oudewater ook een *eigen* onderzoek doen. Het is buitengewoon jammer dat die twee onderzoeken samenlopen, en ook pertinent onjuist. De gemeente Oudewater moet de DVO apart wegen, en het mooiste zou zijn als dat door raad en college gezamenlijk zou gebeuren.

Daar komt nu bij: de gelijktijdigheid van beide onderzoeken. De stappen van het college van Oudewater om toch door te zetten met die onderzoeksopdracht, waarmee VVD/D66 het principieel niet eens is, zijn een ondermijning van het onderzoek van de raad. Er zal naar de verschillen gezocht worden en het onderzoeksresultaat staat dan niet meer op zichzelf, wat buitengewoon jammer is.

In de vergadering van 16 juni heeft de fractie al laten weten het niet eens te zijn met de koers van het college. De raad was in meerderheid tegen het voorstel om een gezamenlijke evaluatie te doen. Dat het college ermee doorgaat is zijn eigen verantwoordelijkheid, maar de raad kan hier wel een mening over hebben. Mevrouw Van Wijk is benieuwd wat de uitkomst van vanavond zal zijn.

De heer Koffeman stelt vast dat er in de afgelopen weken erg veel informatie, druk en spanning op de raad is afgekomen, en neemt daarom al zijn premissen meteen in zijn eerste termijn mee. De druk op de situatie doet meer schade aan het debat dan de inhoud zelf.

Wat het CDA betreft was het raadsinitiatief overbodig. Het heeft de inwoners van Oudewater nodeloos op kosten gejaagd en de verhoudingen in het bestuur van Oudewater nodeloos beschadigd. Spreker heeft dat ook al ingebracht in de vergadering van 28 april, zie het verslag van die vergadering. Maar een meerderheid van de raad heeft besloten, dus het zij zo.

De vraag die door de Onafhankelijken opgeroepen wordt is niet zozeer een vraag naar het raadsinitiatief, het is een vraag die gaat over de bestuurbaarheid van Oudewater. Dat is de oorsprong van de discussie die opgeroepen wordt door de vragen van de interpellant. De vraag is of een fractie in de raad B&W kan “verbieden” om hun werk te doen. Dat is een term die gevallen is. Anders gezegd: de vraag of het college slechts een loopjongen is van de raad, dan wel of het zijn eigen bestuurlijke verantwoordelijkheid heeft. Dat is de kern van de discussie vanavond.

Uit de voorbereidingen voor deze interpellatie is geen hoopvol beeld over de uitkomst geschapen. Er is kennelijk een diep-geworteld wantrouwen bij de indiener(s), de Onafhankelijken, over het functioneren van het college, waarin deze fractie zelf is vertegenwoordigd. Vanavond zal blijken hoe diep dat wantrouwen is.

Bij verschillende gelegenheden heeft het CDA zich uitgesproken voor een gedegen evaluatie met Woerden. Het college heeft een gedegen en onderbouwd voorstel ter zake ingediend. Maar het mocht niet zo zijn. En ondertussen is het college, uit de aard van zijn bevoegdheden, wel gehouden om de uitvoering van die samenwerking op de voet te volgen. Dat is een prerogatief van het college; daar zijn afspraken over gemaakt, en die kom je dan na. Zeker als het gaat om een traject dat de bestuurskracht van Oudewater moet verbeteren (want daar gaat het over). Typisch een verantwoordelijkheid van het college, en die het college dan ook collegebreed keurig heeft ingediend. Zo zorg je ervoor dat de belangen van de inwoners van Oudewater optimaal worden behartigd.

Rekening houdend met de besluitvorming in de raad heeft het college die verantwoordelijkheid vormgegeven, zie alle teksten en verslagen. Het zou wat het CDA betreft het college te verwijten zijn als dat niet was gebeurd; rekening houdend met de besluitvorming in de raad. Want in het verzoek voor deze interpellatie wordt een gedeelte van een – overigens niet openbaar – verslag van het college weergegeven. Dat stuk spreekt voor zich. In het college van 5 juli werd het accent van het bestuurlijk toezicht niet zozeer gelegd op de inhoud en de afspraken van de DVO, binnen het kader van de DVO, maar op het toezicht op de dienstverlening van bijvoorbeeld Team Oudewater. Een kindje van de coalitie: die heeft dat bedacht, en zo is het ook geïntroduceerd. En op het monitoren van bedrijfsprocessen, taken die onlosmakelijk aan het college verbonden zijn; dat heet “besturen”.

Die bestuurlijke evaluatie is des te meer van belang omdat de afspraak over de opzet van Team Oudewater slechts een periode van een jaar omvat; juist daarom is het van enorm bestuurlijk belang dat er een gedegen inzicht bij het college bestaat, en overigens ook bij de raad, over de resultaten van dat team. Maar om die resultaten van dat team te beoordelen zul je de hele uitvoeringspraktijk moeten monitoren. Dat is van groot belang, om de opzet van Team Oudewater te verankeren in het ambtelijk apparaat van Oudewater. En juist dat wordt door de Onafhankelijken bekritiseerd, en zelfs verboden. En dat is in de opvatting van het CDA te gek voor woorden.

Terug naar de interpellatie.

In de uitnodiging staat, zoals de voorzitter al zei, een tweetal fouten. Die spreken al hun eigen taal.

Er is in het college nooit sprake van geweest dat er een formeel raadsbesluit voorbereid zou worden voor de bestuurlijke evaluatie. Dat kán ook helemaal niet: die bevoegdheid komt toe aan het college.

En ook de tekst over het afwijken van de in de DVO vastgelegde afspraken is ondeugdelijk. Zoals gezegd: de bestuurlijke evaluatie heeft niets met de DVO te maken, die gaat over de bestuurskracht van Oudewater. En als dat al wel het geval zou zijn: in de DVO wordt gewag gemaakt van een evaluatie vóór 1 juli 2019. En zelfs dat zou in overeenstemming met de werkelijkheid zijn. Immers, het is nu een periode vóór 1 juli 2019.

Spreker noemde deze fouten omdat ze de tendentieuze aanleiding voor deze interpellatie onderstrepen. De heer Koffeman vat zijn inbreng samen in 3 punten:

1) Naar de opvatting van het CDA heeft het college volstrekt binnen de hem toegekende ruimte gehandeld. Het heeft bij herhaling gewezen op de onjuiste en niet zelden onheuse argumentatie die ten grondslag ligt aan de tegenstellingen die bij deze gang van zaken zijn ontstaan tussen een deel van de raad en het college.

2) Het verbieden van werkzaamheden of zelfs maar het belemmeren van de inzet van het college, d.m.v. moties of wat dan ook, van werkzaamheden die organiek toebehoren aan het college, heeft geen rechtsgrond. Een dergelijke opstelling overigens diskwalificeert niet alleen de indiener, maar beschadigt ook de raad als geheel, voor het oog van de buitenwereld. De geloofwaardigheid staat niet altijd centraal in de waardering van de samenleving.

3) Het CDA verwacht van het college dat het, voortvarend als altijd, met zijn bestuurlijke inzet op de weg voortgaat die tot nu toe is bewandeld, en evenzeer verwacht het CDA van deze raad dat duidelijk en zonder omwegen wordt uitgesproken in hoeverre het college kan rekenen op het vertrouwen van deze raad.

Hiermee rondt de heer Koffeman zijn inbreng af.

De heer Broere opent zijn inbreng met een voorbeeld. Hij schetst het beeld van een slager (gemeente Woerden) waar de klant (gemeente Oudewater) zijn inkopen doet. De klant vraagt een worst van een meter maar de slager blijkt alleen per kilo te verkopen. De klant vraagt vervolgens een worst van een kilo-meter. Krijgt de klant nu een worst van een kilo-meter of een worst van een meter die een kilo weegt? Dat zal de heer Broere uitwerken.

Het gaat in feite om twee hoofdzaken. Ten eerste het woord vertrouwen. Erg belangrijk. En ten tweede is een groot probleem dat de DVO in de loop der tijd een levend document is geworden waarvan de gevolgen veel verder reiken dan in eerste instantie was voorzien. Kan de raad van Oudewater zijn controlerende taak uitvoeren in Woerden? De accountant antwoordde desgevraagd ontkennend, want Oudewater is afhankelijk van de informatie van de ambtenaren uit Woerden. Oudewater heeft dus geen greep op die organisatie. Logisch, want er is geen sprake van een moeder – dochter -verhouding zoals bij Ferm Werk, maar Oudewater is *klant* bij Woerden. Het is ook niet zo dat “een organisatie voor twee gemeenten werkt”, want Oudewater is klant. Niet alleen de gereedschapskist van Oudewater ligt echter in Woerden maar ook Oudewater's portemonnee. Alles wordt in Woerden geregeld. Oudewater heeft daar geen grip op. Dat is een van de kernproblemen.

Ook opvallend is dat de raadsleden een verschillend beeld hebben van hoe ieder er in zit. De Onafhankelijken denken dat het nu de opstartfase is, CU/SGP denkt dat het de transitiefase is, het CDA de bedrijfsvoeringsfase en VVD/D66 zit ertussen in (Oudewater in transitiefase en Woerden in bedrijfsvoeringsfase). De raad moet in de spiegel kijken. Het onderzoek van de raad is geschreven vanuit het perspectief van de raad. Het onderzoek dat het college gaat doen is geschreven vooral vanuit het perspectief van gemeente Woerden. Het gaat hier om € 6.000, een bedrag dat gemeente Woerden dus zelf zal moeten opbrengen. De raad van Oudewater onderzoekt het vanuit een ander perspectief. Het college mag natuurlijk met het college van Woerden optrekken in dezen, maar het zou handiger zijn om gezamenlijk op te treden met *de raad*.

De heer Knol zegt veel signalen uit de gemeenschap te krijgen dat het niet goed gaat. Het is daarom van belang na te gaan of die dienstverleningsovereenkomst goed werkt. Vertrouw je elkaar, dan moet dat ook kunnen. Dat heeft geleid tot de opdracht om de evaluatie naar voren te halen. Het college was daar niet toe bereid. Een meerderheid van de raad stelde toen dat de raad het zelf zou doen. Het college, blijkbaar bang dat de raad het niet zou doen zoals het college het zou willen, vond het tot zijn taak behoren en heeft toen in allerijl de evaluatie, die zou plaatsvinden in 2019, naar voren gehaald. De raad heeft dat onderzoek toen zelf opgetuigd en dat is bijna volbracht. Het biedt prachtige aanknopingspunten om op door te gaan. Het is zeer onafhankelijk en zorgvuldig uitgevoerd.

Dat schijnt een grote daad van verzet te zijn. Maar gaat het nu om een soort staatsrechtelijke waarheidsvinding? De fractie van de heer Knol heeft in ieder geval niets “verboden” maar heeft gezegd niet te zullen meewerken aan een voorstel van het college, en heeft daarna gezegd “wij ontraden u ten stelligste op dit pad voort te gaan, want u heeft het recht om dat te doen maar dan heeft de raad het recht om dat niet te accepteren”.

[20.45 uur, entree heer Boreel]

Dat is een politiek besluit, een bestuurlijk besluit, van de raad. En niet meer dan dat. Dan is het verdraaid brutaal als je als college dat aan je laars lapt, en heel kort daarna toch gewoon een opdracht geeft aan een gemeentesecretaris, zelfs met inschakeling van een bureau (daar is weer een hoop publiek geld mee gemoeid) om op die ingeslagen weg voort te gaan. Daar heeft spreker bezwaar tegen. Tegen het college is nadrukkelijk gezegd dat de raad dat niet wil. En de raad is de baas. Als het college die weg in wil slaan heeft de raad het recht om te zeggen: “dat accepteren wij niet”.

Die DVO moet goed uitgevoerd worden. Dat gebeurt op een aantal punten niet, en daar moet verbetering in komen. Het gaat namelijk om de burger van Oudewater, die recht heeft op optimale dienstverlening. De raad als hoogste orgaan en gekozen volksvertegenwoordiging moet zijn eigen beleid kunnen bepalen. Maar door allerlei ingewikkelde en onduidelijkheden in de DVO wordt de raad daarin onvoldoende bediend. Dat is de tweede reden, in die DVO. Spreker verwacht dat de raad daaraan blijft vasthouden.

Dan het laatste punt. Het zou buitengewoon onverstandig zijn, omdat je daarmee de discussie van het vervolg enorm gaat belasten, omdat de opdracht gedeeltelijk parallel loopt en gedeeltelijk niet. Het onderzoek van de raad is echt gericht op wat Oudewater wil van die DVO, wat opdrachtnemer ervan verlangt, terwijl het onderzoek van het college gaat om een mix van de dienstverlening maar ook de samenwerking. Daar gaat het de raad niet om. De heer Knol wil die discussie zuiver blijven voeren, en heeft daarom dat voorstel gedaan in de raad. Spreker doet nogmaals een beroep op het college om af te zien van de strijd om de macht maar gewoon tegen de opdrachtnemer te zeggen dat de raad van Oudewater er niet achter staat. Dat is geen verbod, maar een dwingend advies.

Op verzoek van het college wordt een schorsing ingelast.

1^e SCHORSING, van 20.55 tot 21.03 uur

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan degene die de schorsing heeft aangevraagd.

Burgemeester Verhoeve reageert op de bijdragen van de fracties. Eerst een algemene reactie.

De burgemeester neemt een aantal basisgedachten van de politiek door.

Sinds de invoering van de dualisering 15 jaar geleden zijn de colleges verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur en de raad, als volksvertegenwoordiging, doet controle achteraf. De raad kreeg eigen ondersteuning in de vorm van een griffier en het initiatiefrecht is verankerd. Daar heeft deze raad gebruik van gemaakt: de raad stelt zelf onderzoek in naar de DVO. Dat is een open proces geweest, waarbij onderzoekers tal van partijen hebben geïnterviewd. Het college is benieuwd naar de definitieve resultaten en aanbevelingen van dit onderzoek. De uitkomsten en aanbevelingen zullen door het college serieus genomen worden en worden doorgevoerd daar waar het college ze kan ondersteunen en haalbaar acht. Dit omdat het college respect heeft voor de positie van de raad als hoogste orgaan.

Het college wil zelf ook onderzoek doen naar de ambtelijke samenwerking met Woerden. Om drie redenen: 1) het college wil de eigen uitvoeringspraktijk van de dienstverlening aan de burgers optimaliseren; 2) het college vindt dat bij samen werken ook samen evalueren hoort; 3) het is bovendien ook nog eens samen afgesproken om dit te doen.

Doel is: de dienstverlening aan de burgers te verbeteren. Het college heeft de bevoegdheid om het werk van zijn dienstverlening te laten evalueren. Hoe vaak, en wat precies, of door wie: in het openbaar bestuur is dat aan het college. De raad heeft het recht van initiatief en het college heeft de bevoegdheid om zijn dienstverlening na te laten kijken en te verbeteren. Het college wil die verantwoordelijkheid ook nemen. En toch adviseert een deel van de raad dringend om het niet te doen op deze manier. En daarmee ligt er een fors probleem op tafel, want wanneer de raad het college

verbiedt om zijn bevoegdheden te gebruiken of wel dringend adviseert om dat niet te doen, dan verstoort dit het machtsevenwicht. Het betekent het einde van besturen in vrijheid en luidt besturen in een keurslijf in. Wat is de bedoeling van lokale democratie: evenwicht tussen raad en college. Dat betekent dat het college geen verlengstuk is van de raad, en ook niet dat de raad een tandeloze tijger is aan de voeten van het college.

De burgemeester is voorzitter van de raad. Vanuit een bescheiden beslistheid wil hij de raad de volgende vraag stellen; waarom wil de raad buiten zijn grenzen treden? Beter nog: waartoe? Waarom kan het niet en/en in plaats van of/of: én een raadsevaluatie én een college-evaluatie? Of heeft alleen de raad het monopolie op waarheidsvinding? Heeft alleen de volksvertegenwoordiging de exclusieve bevoegdheid om de dienstverlening aan burgers te verbeteren?

Namens het college zegt de burgemeester: nee. Het hoogste orgaan raad is niet het enige orgaan. College en raad zijn van elkaar afhankelijk, zijn zo georganiseerd dat ze tegen elkaar opgewassen zijn. Je gaat elkaar toch niet verbieden om het werk te doen? Want dan is het eind zoek.

Het college doet zijn werk binnen twee kaders, twee v's: het college is aan de raad verantwoording schuldig en het college heeft het vertrouwen van de raad nodig. Dit college wil altijd verantwoording afleggen van zijn werk. Maar de burgemeester vermoedt dat er vanavond een andere vraag aan de orde is; een vertrouwensvraag. Heeft de raad nog wel vertrouwen in dit college? En zo niet, welke consequenties trekt de raad daar dan uit?

De burgemeester vindt het tot zijn taak horen om de raad te wijzen op zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid, en dat is: het dienen van de burgers. Dat is een opdracht die college en raad samen hebben, als bestuur van deze gemeente. Deze gemeente heeft geen baat bij een bestuurscrisis of interne verdeeldheid, of bestuurders die het eigen belang voorop stellen. Als burgemeester vraagt de heer Verhoeve: laat ons elkaar dienen, de burgers, het algemeen belang.

Met dit betoog heeft de burgemeester de meeste opmerkingen behandeld, maar er liggen er nog wat open. Bijvoorbeeld de opmerking van VVD/D66, over gekissebis over het gelijk. Dat is totaal geen interessante vraag. Het gaat erom je werk te doen. Samen met Woerden.

Het misverstand dat de evaluatie uit de DVO naar voren is gehaald moet van tafel: dat is niet het geval, met Woerden is afgesproken dat dit een *tussentijdse* evaluatie is niet zijnde de evaluatie in de DVO. Dat stond in het raadsvoorstel en het voorstel van het college is daarop aangepast.

De heer Knol (bij interruptie) betoogt dat die zogenaamde tussentijdse evaluatie is opgepopt na de discussie in de raad. De raad heeft het college opgedragen de evaluatie voor te bereiden die de raad wilde; dat heeft het college ten stelligste geweigerd; daarna is het initiatiefvoorstel gekomen van de raad om dat zelf te gaan doen; en toen bleek er plotseling een tussentijdse evaluatie afgesproken te zijn. Dat is geen *deus ex machina* maar gewoon een reactie geweest op het initiatiefvoorstel van de raad. Anders had het college het wel gemeld toen de discussie gevoerd werd in de raad. En dan had de raad meteen mee kunnen bewegen. Maar het college heeft die kans laten liggen. Vervolgens heeft het college toch nog getracht grip te krijgen; maar toen was het te laat.

Volgens de heer Verhoeve heeft het college daar een heel andere lezing over. De tussentijdse evaluatie is niet dezelfde als in de DVO.

Dan een opmerking van CU/SGP, met het verwijt dat het gezamenlijke college-onderzoek slechts uit het perspectief van de gemeente Woerden zou zijn: daar heeft het college een heel ander beeld bij. Er wordt vanuit beide rollen / beide colleges gekeken naar beide gemeenten. Het gaat om opdrachtgeverschap / opdrachtnemerschap, en er is een heel constructief overleg geweest met het college van Woerden om gezamenlijk tot deze onderzoeksvraag te komen.

Dan de Onafhankelijken. Hoe is dit gedoe over de evaluatie ontstaan, met tweesparenbeleid als gevolg? Dat kwam doordat er al in het voorjaar van 2015 onvrede was over de uitkomsten van de ambtelijke samenwerking. Net voor de zomer van 2015 is een motie aangenomen door een meerderheid van de raad met de vraag aan het college om te gaan evalueren, en het college heeft gezegd dat te gaan doen. Dat het college dat niet zou willen is dus niet juist. Op 9 juli heeft het college gezegd: "wij gaan evalueren". Dat is uitgewerkt in een afspraak met het college van Woerden in najaar 2015, n.a.v. de vorming van Team Oudewater. Allemaal nog voordat er überhaupt sprake was van een raadsonderzoek. In januari heeft de raad gevraagd hoe het stond met de evaluatie en de burgemeester heeft toen uitgelegd dat het college die samen met Woerden aan het opstarten was. Daar is de raad op aangeslagen, men vond dat dat niet kon, en toen kwam het initiatiefvoorstel van de raad om dat zelf te gaan doen. Dat is dus een volstrekt andere gang van zaken dan de heer Knol zojuist schetste.

Dat het college het heeft gedaan alleen maar om de raad te tarten: die gedachte werpt de burgemeester verre van zich. Het college heeft absoluut niet het onderzoek van de raad willen frustreren, of het gedaan óm te frustreren. Het uitgangspunt van het college was juist: en/en.

Wat spreker begrepen heeft is dat het onderzoek van de raad bijna klaar is. Hij is daar oprecht benieuwd naar en zal de resultaten goed bekijken, om er zijn voordeel mee te doen. Tegelijkertijd wil hij ook met voortvarendheid samen met Woerden de interne processen doorlichten, om te zien of de afspraken verbeterd kunnen worden, vanuit de gezamenlijkheid. De enige reden daarvoor is omdat het college er echt in gelooft dat de dienstverlening aan de burgers op die manier verbeterd kan worden.

Mevrouw Van Wijk zou graag een reactie van het college horen op het beroep dat de fractie Onafhankelijken op het college heeft gedaan, nl. om iets te doen met de gezamenlijke evaluatie met de gemeente Woerden.

Burgemeester Verhoeve antwoordt dat het college niet uitgaat van of/of maar van en/en. Hij is van mening dat de dienstverlening aan de burgers daarmee gebaat is.

Mevrouw Van Wijk begrijpt dat de raad of/of zegt. Stelt dat de raad het college vraagt om de gezamenlijke evaluatie met Woerden op te schorten of te faseren: is dat nog mogelijk (afgezien van de wil)? In hoeverre heeft het college zich gecommitteerd aan verdere stappen? Of heeft het college indachtig de opstelling van de raad en een duidelijke uitspraak van de raad op 16 juli, al voorbehouden ingebouwd?

Burgemeester Verhoeve stelt dat het college niet toe komt aan de vraag om opschorting, want het is een vraag die in strijd is met de wet Dualisering; het is een onrechtmatig verzoek. Het college zou dat niet eens moeten *willen*.

De heer Knol vraagt wie er dan gaat ingrijpen als het college niet bereid is om te luisteren naar de raad.

Burgemeester Verhoeve herinnert aan de twee kaders waarbinnen het college functioneert: verantwoording afleggen, en vertrouwen. Is de raad het er niet mee eens dan zal de raad daar zijn consequenties aan moeten verbinden.

De heer Knol wijst erop dat de raad de ruimte heeft om iets te ontraden. Maar de burgemeester zegt dus eigenlijk “zelfs als ik het zou *willen*, dan *kan* ik het niet”. Terwijl mevrouw Van Wijk in feite op zoek is naar een compromis evenals de heer Knol zelf, toen hij voorstelde om gewoon tegen het college van Woerden te zeggen dat het niet mag van deze raad. Deze burgemeester is per slot van rekening burgemeester van Oudewater.

Burgemeester Verhoeve merkt op dat het college zonder last of dwang of ruggespraak, uit vrije wil en in unanimitie en gezamenlijkheid als college deze afspraak met Woerden is aangegaan, ten behoeve van Oudewater. De raad gaat te ver met dit verzoek. De raad vraagt te veel. Dit is de ziel van de lokale democratie: je moet elkaar respecteren en elkaar in balans houden, en de één moet niet de baas willen spelen over de ander. En vindt de raad dat het college onvoldoende luistert naar de raad, dan moet de raad het vertrouwen in het college opzeggen.

De heer Knol zegt nog lang niet zo ver te zijn. Mocht dit gebeuren, dan heeft hij het niet veroorzaakt. Als dit college de zelfstandigheid van Oudewater wil gaan aantasten is dat voor de heer Knol een reden te meer om nog eens heel kritisch naar die DVO te gaan kijken.

De heer Van den Hoogen vraagt een schorsing aan maar wijst er eerst op dat er openingen geboden zijn. Zoeken naar waar je elkaar dan wél kan vinden, is ook kwaliteit van besturen. Als iemand zo'n beweging maakt kan de ander niet zomaar zeggen: dat doen we niet, of: dat mag ik niet, of: dat kan ik niet. Daarmee maak je dit debat tot een spelletje, van “hoe ver gaan we” en wanneer komt de motie uit de zak. Niemand zit daarop te wachten. Maar dan moet er wel ergens een keer ruimte te zijn om het hier te bespreken. En de burgemeester blokt het hier af.

Burgemeester Verhoeve antwoordt dat het college zeker geen spelletjes aan het spelen is met de raad over wie het het langste volhoudt. Dit is een serieuze zaak, die veel energie vraagt, *negatieve* energie ook. Zou de raad zich aan zijn taak houden dan was dit hele gesprek er vanavond niet geweest. Maar de raad vraagt te veel van het college.

Er samen uitkomen: dat is toch echt aan de politiek.

Op verzoek van de heer Van den Hoogen wordt er een schorsing ingelast.

2^e SCHORSING, van 21.29 uur tot 21.44 uur

Het woord is aan de aanvrager van de schorsing, de heer Van den Hoogen.

De heer Van den Hoogen stelt de voorzitter voor om te beginnen met de tweede termijn.

Tweede termijn van het interpellatiedebat

Mevrouw Van Wijk had graag in het debat meer op de inhoud ingegaan, maar het CDA liet meteen al het woord “vertrouwen” vallen. Hetzelfde geluid klinkt bij het college, het college stelt openlijk vertrouwensvragen. Dat is h.i. niet de rol van het college. De raad kiest in ieder geval de wethouders, zij hebben het vertrouwen van de raad maar de raad mag altijd kritische vragen stellen of collegevoorstellen afstemmen of allerhande verzoeken doen. Dat is niet verboden.

Een andere constatering is dat de motie, ingediend door de meerderheid van de raad, al uitging van een evaluatie door de gemeente Oudewater sec; daar werd gemeente Woerden niet bij genoemd. Voor de indieners was dat altijd al een heel helder uitgangspunt: Oudewater doet een *eigen* onderzoek naar de dienstverleningsovereenkomst.

Het college wilde op een gegeven moment een evaluatie van het Team Oudewater. Dat roept vragen op. Team Oudewater is een soort lovebaby van het CDA en de Onafhankelijken; maar: in dienst van de gemeente Woerden. Oudewater heeft daar geen invloed op. Oudewater is opdrachtgever, en Team Oudewater verleent diensten aan Oudewater. Maar niet hiërarchisch onder gemeente Oudewater.

Mevrouw Van Wijk hoorde ook veel stellingen vanavond. Maar ieder raadslid kan keuzes maken: wat is belangrijk. Is dat niet om nu echt die burger te dienen? En een burger dien je niet door aan te sturen op een breuk.

Burgemeester Verhoeve (bij interruptie) benadrukt dat het *college* zeker niet aanstuurt op een breuk. Zoals gezegd is het college voorstander van en/en.

Mevrouw Van Wijk heeft niet bedoeld te zeggen dat dat de woorden van het college zijn geweest. Zij besluit haar betoog met de opmerking dat haar fractie, de oppositie, nog steeds zoekt naar ruimte om er uit te komen. Zij is heel benieuwd hoe de coalitie hiermee omgaat. Met patstellingen en loopgraven kom je er in ieder geval niet uit, is haar mening.

De heer Koffeman stelt vast dat het CDA tijdens de schorsing als enige coalitiepartij is overgebleven, terwijl de andere partijen, De Onafhankelijken, CU/SGP en VVD/D66, met elkaar aan het overleggen waren. Dat bevreedt hem.

De heer Koffeman heeft niet waargenomen dat het college aanstuurt op een breuk: het college heeft moedig vastgehouden aan de ingezette beleidslijn, zonder meningsverschil onderling. Het valt te prijzen dat het niet zwicht voor de druk van de discussie. Met zo'n college wil het CDA verder.

De vraag of je zo'n discussie samen met Woerden moet voeren, of niet, dat is een legitieme vraag. Maar de geschiedenis van het samen tot stand brengen van zo'n overleg rechtvaardigt alleszins dat je samen het pad van die evaluatie ingaat en verbeteringen invult. Als het gaat om twee onderzoeken gelijktijdig: daar is geen sprake van, nog los van de vraag of de uitkomsten gelijktijdig nou zo gek is. Er is nogal wat aan de gang in Oudewater, en waarom zou je perse een waarneming of een analyse of een discussie ophangen aan één onderzoek, of aan één bureau? Waarom zou je niet met twee resultaten verder gaan? Dan kun je kiezen. Een cafetariamodel is echt niet zo verkeerd.

Met één ding is spreker het hartgrondig eens: mevrouw Van Wijk zei – ook in de vorige vergadering, zie de notulen – dat het college mag doen wat het nodig acht. Want zo is het ook. Zo lang het college maar binnen zijn bestuurlijke kaders blijft, want alleen dan heeft het rechtsgrond.

De heer Broere had het over zijn accountant en over de afhankelijkheid van financiële informatie vanuit Woerden: er zijn op allerlei fronten governance-afspraken gemaakt in de verhouding met Woerden. Daar zijn ook in de laatste auditcommissie al gedachten over gewisseld. Het is bepaald niet zo dat Oudewater geen grip zou hebben op de financiële situatie in Oudewater of dat dat wordt gedomineerd of aangestuurd alleen maar vanuit Woerden.

Dan de inbreng van de heer Knol. De charme van diens inbreng is dat het allemaal zo makkelijk weerlegbaar is. De positionering van het naar voren halen van de evaluatie heeft een totaal andere oorsprong, ook in tijd: in 2015 begonnen, in een heel andere context, wat ook te maken heeft met

Team Oudewater. Dat weet de heer Knol ook wel, maar hij gebruikt het nu alleen maar in het kader van deze discussie. Net zoals een aantal andere zaken. Het verbieden bijvoorbeeld, waarvan hij zegt dat hij dat woord niet gebruikt heeft. Zie de notulen van de raad van 16 juni, toen de raad startte met dit thema, als de heer Knol aan het woord is: “Spreker hoopt dat de raad het college *verbiedt* dit te gaan doen”.

Vervolgens wil de heer Koffeman een greep doen uit termen van social media, waar de heer Knol heel snel in is. Hij citeert 3 tweets: “Oudewaters college speelt met vuur, meewerken aan een verboden onderzoek einde coalitie”; “meedoen aan onderzoek is einde coalitie”; als college waarschuwingen raad Oudewater negeert is het einde oefening”. Hoezo heeft de heer Knol nooit iets gezegd over verbieden??

En een ander punt. De reacties uit de samenleving zouden zo negatief zijn; maar in de Zenderstreek van vandaag stonden juist waarderingen te lezen over de WMO, die bijna allemaal positief zijn. En ook het rapport van Common Eye toont dat er veel waardering is over de ambtelijke samenwerking waar het gaat over de sociale paragraaf. Overigens krijgt het CDA van burgers juist veel *positieve* reacties.

De heer Boreel (bij interruptie) vindt dat de heer Koffeman er veel details bij haalt die niet van belang zijn. De heer Boreel heeft de burgemeester wel degelijk horen zeggen dat de raad maar een motie moet indienen als de raad dat wil. Dat is letterlijk gezegd.

Wat betreft het woord “verbieden”: de heer Knol heeft dat niet gedaan maar hij heeft gezegd dat hij hoopt dat de raad het verbiedt. Hij heeft daarmee het college niets verboden. De heer Koffeman stelt de heer Knol op allerlei punten in een kwaad daglicht maar letterlijk is dat onjuist.

Ook is het niet ter zake doende om allerlei uitkomsten van rapporten aan te voeren maar het gaat sec om het onderzoek van het college en een eventueel compromis. Het CDA ligt samen met het college op ramkoers. De oorspronkelijke planning van 2019 is alleen maar naar voren gehaald om te zien of het samen gedaan kon worden, zo niet, dan start je toch gewoon weer in 2019? S.v.p. op de inhoud verder gaan en niet op personen.

De heer Koffeman heeft geen andere keus omdat de heer Knol de woordvoerder is van deze discussie. Maar de heer Koffeman heeft er ook geen moeite mee om de fractie van de Onafhankelijken als geheel aan te spreken. Want het is allemaal wel gezegd. Het is allerminst de bedoeling van de heer Koffeman om de heer Knol als persoon te beschadigen.

Wat de heer Boreel de burgemeester heeft horen zeggen is kennelijk iets anders dan wat de heer Koffeman heeft gehoord. Het CDA vindt in elk geval: gaat de discussie over verbieden, en zou dat legitiem zijn, dan heb je een basis om het college te vragen op te stappen. Maar nu zeggen de Onafhankelijken: “nee, we adviseren het alleen”. Zou dan de consequentie kunnen zijn dat het college moet opstappen als het college dat advies niet opvolgt? Dat is toch te gek voor woorden.

Dit is een vreemd debat en de heer Koffeman zou dan graag zijn samenvatting van de eerste termijn nog eens voorlezen:

“Het CDA verwacht van het college dat het, voortvarend als altijd, met zijn bestuurlijke inzet op de weg voortgaat die tot nu toe is bewandeld, en evenzeer verwacht het CDA van deze raad dat duidelijk en zonder omwegen wordt uitgesproken in hoeverre het college kan rekenen op het vertrouwen van deze raad.”

Daar is de stad mee gediend. Het CDA nodigt de raad uit om in het belang van inwoners van Oudewater, van het bestuur van Oudewater, een duidelijke uitspraak te doen over de legitimiteit van dit bestuur. Niets meer en niets minder. En dat vragen inwoners van Oudewater van dit bestuur.

De heer Broere gaat in op het woord “vertrouwen”: spreker loopt nu twintig jaar mee en stelt vast dat dit het beste college is dat Oudewater ooit heeft gehad.

De heer Broere reageert vervolgens op een aantal gemaakte opmerkingen.

De burgemeester vond dat de raad buiten zijn grenzen ging, maar dat is niet juist. De heer Broere verwacht dat de burgemeester zijn woorden zo snel mogelijk inslikt.

Richting CDA als achtergebleven coalitiepartij tijdens de schorsing; de andere drie partijen gingen gezamenlijk weg omdat zij samen de motie hadden ingediend. Dit even voor de beeldvorming.

De burgemeester spreekt voortdurend over de dienstverlening aan de burgers; echter, de raad voelt zich in deze DVO niet serieus genomen, de raad wil aan de knoppen kunnen draaien.

Het CDA gaf aan naar het cafetariamodel toe te willen: daar wil CU/SGP ook heen, dat is het mooiste model wat er is.

Met de accountant sprak de heer Broere over de controle op de financiële bedrijfsprocessen. Het bleek dat de accountant niet alle achterliggende stukken had, alleen die hem door de ambtenaren waren aangeleverd.

Dan nog een vraag aan het college. Zou het college genegen zijn om dit onderzoek – wat het college dus gewoon mag doen – uit te stellen totdat het rapport van Common Eye er ligt? Zij hebben 4 bedrijfsprocessen in Woerden doorgelicht. Dat rapport wordt over een week of 3 verwacht en het college kan daar ook zaken uit halen, het kan er zijn voordeel mee doen om het eigen rapport een meerwaarde te geven. Zo kan er kruisbestuiving plaatsvinden, tot waardevermeerdering van beide onderzoeksuitslagen.

De heer Koffeman (bij interruptie) vraagt of de heer Broere niet bang is dat de objectiviteit van het ene onderzoek dan wordt beïnvloed door het andere onderzoek.

De heer Broere gaat ervan uit dat beide onderzoeken objectief zijn; maar Common Eye heeft in de beginfase gezegd dat er keuzes gemaakt moeten worden, vanwege het beschikbare budget. Wil je alles tot op het bot uitzoeken dan is er een groot geldbedrag nodig. Maar uit dat eerste onderzoek komen ongetwijfeld zaken die de moeite zijn om beet te pakken. En dat kan dan naast het andere onderzoek gelegd worden.

De heer Broere wil dit college graag behouden, maar tweemaal onderzoek naar Team Oudewater is niet nodig, de mensen zijn daar zeer tevreden over; maar waar het gaat om verbeteringen zou een kruisbestuiving meerwaarde opleveren, om te zien waar er verbeteringen mogelijk zijn. Over maximaal een maand is er meer bekend.

De heer Van den Hoogen geeft mee als technische invulling, als voorzitter van de raadscommissie die het proces begeleidt, dat het rapport 19 september wordt gepresenteerd aan de commissie. Heel snel daarna zal het beschikbaar zijn. Hoe objectief zijn die onderzoeken: een tweede onderzoek zou ook een verdiepingsslag kunnen zijn. Het is zonde om het ene niet te gebruiken in het andere, en daarom zou je misschien een pas op de plaats moeten maken. Het zou een fantastische input kunnen zijn voor een verdiepingsslag, en dan doet geen van die onderzoeken afbreuk aan elkaar; een risico dat nu wél bestaat.

De heer Knol vindt dat laatste discussiepunt een heel slecht idee. Het onderzoek dat nu gedaan is is een onderzoek in opdracht van de raad van Oudewater, naar de DVO. Dat is niet een onderzoek over de samenwerking en allerlei andere aspecten. Daar komen aanbevelingen uit etc., die uitgewerkt moeten worden. Je moet daar niet een onderzoek aan toevoegen met een heel andere opdracht. Dan wordt die discussie nooit zuiver. De raad heeft bewust gekozen voor dit onderzoek omdat Oudewater opdrachtgever is en niet gerust is op die uitvoering van die DVO.

De heer Koffeman (bij interruptie) vraagt welke woordvoerder van de Onafhankelijken over dit onderwerp dominant is. Hij hoort namelijk twee meningen.

De heer Van den Hoogen stelt vast dat het CDA het betoog van de burgemeester als waarheid ziet terwijl de heer Verhoeve heel veel alinea's laat liggen. De heer Koffeman spreekt alsof hij de wijsheid in pacht heeft. Maar de heer Van den Hoogen wilde alleen maar meegeven dat sommige onderzoeken elkaar kunnen versterken. Daarbij zegt hij niet dat dat ook de wens van zijn fractie is. En om de onduidelijkheid over de termijn weg te nemen heeft hij aangegeven dat het onderzoek er op 19 september zal zijn.

De heer Koffeman concludeert dat de Onafhankelijken het eens zijn met de kritiek van het CDA op het voorstel van de heer Broere. De Onafhankelijken vinden dat dus ook onverstandig.

De heer Knol vindt het inderdaad geen goed idee. Zijn fractie heeft handreikingen gedaan aan het college om zonder een enorme crash dit probleem op te lossen maar zoals de heer Broere het voor zich ziet vindt de heer Knol het persoonlijk zeer onverstandig.

Er was een prachtig betoog van de burgemeester. De heer Knol vraagt hem: *kan, wil, of mag* het college niet voldoen aan die handreiking van de raad? Wees wijs, neem het terug, ga naar Woerden en zeg dat het nog niet mag van de raad en dat het onderzoek pas in 2019 zal plaatsvinden. Ga in ieder geval in overleg.

Reactie op de heer Koffeman: die poppetjes zijn van ondergeschikt belang, het gaat om de zaak, de Oudewaterse gemeenschap zo goed mogelijk dienen. Daarom heeft de heer Knol aangedrongen op

echt onafhankelijk onderzoek. De partij die het meest kritisch was tegen het aangaan van die DVO is nu de partij die het meest serieus met die overeenkomst omgaat; de Onafhankelijken willen namelijk dat het een succes wordt, ondanks de eerdere aarzeling. En het gekke is dat de partij die dat zo graag wilde, nu eigenlijk vindt dat je het niet moet doen.

En wat betreft die mooie tweets: dat is een volkomen ander doel. Het stond nog tussen aanhalingstekens ook. Zo gaat dat op social media. Maar dat heeft niet zoveel met waarheidsvinding te maken.

De heer Koffeman benadrukt dat hij uitvoerig heeft toegelicht hoe belangrijk het CDA het vindt om de samenwerking met Woerden te evalueren, op welke aspecten dan ook. Dus als er één partij is die in deze raad van meet af aan de ambtelijke samenwerking heeft verdedigd, daar ook met andere fracties afspraken heeft gemaakt en de handtekening onder het rapport heeft gezet, dan is dat het CDA, het initiatief van het CDA. En als er moet worden geëvalueerd dan staat het CDA vooraan. Maar dan moet het wel op een bestuurlijk verantwoorde en inhoudelijke manier gebeuren.

De heer Knol vindt het dan een gemiste kans dat het CDA de motie van de raad dan niet mede-ondertekend heeft. Kennelijk vindt het CDA dat niet een verantwoorde manier van evalueren. Het wantrouwen is dus groot. In de beleving van het CDA kan kennelijk alleen het college dat; maar de raad vindt dat niet.

De heer Koffeman herinnert aan de vraag “kan, wil en mag het college”. Dat was in 2015 ook het kernwoord, toen het ging over twee moties: die ene motie is in de raadsvergadering aangepast, omdat daarvan het college zei “die motie kunnen en willen en mogen we niet uitvoeren”. Vervolgens is die motie aangepast, er stonden nog lelijke dingen in maar een meerderheid van de raad besloot die motie toen wel aan te nemen. Dan zou je op die motie het onderzoek moeten baseren, zoals ook de burgemeester betoogde; maar wat gebeurt er: het onderzoek wordt gebaseerd op die ene motie waarvan het college uitsprak “die motie kunnen, willen en mogen we niet uitvoeren”. Zo ging dat.

Volgens de heer Knol ging het zeker niet zo. Maar waar het nu om gaat is dat de raad gekozen heeft voor een evaluatie van een overeenkomst gericht op de Oudewaterse situatie. En van meet af aan was de discussie dat je samen moet werken aan die verbetering. De raad heeft daar bewust een andere keuze in gemaakt. Dus van meet af aan zijn de wegen uiteen gegaan, al is lang getracht om ze samen te brengen. Maar dat is niet gelukt. Daarom die vraag vanavond: is het college nou niet in staat / wil het niet / mag het niet / of kan het niet luisteren naar de raad en dat advies ter harte te nemen?

Mevrouw Van Wijk komt terug op de motie zoals die is ingediend: de reden waarom VVD/D66 de motie heeft ondersteund zoals hij uiteindelijk aangenomen is, was, omdat zij in die motie uitvoering van de DVO vroegen zoals de DVO ondertekend is. En toen wethouder De Regt nogal straf zei: “Het college kan, wil en zal deze motie niet uitvoeren”, wees o.a. VVD/D66 hem erop dat onderdeel van die motie was het uitvoeren van de DVO zoals die er lag. Natuurlijk kan die motie uitgevoerd worden! Dat was de voornaamste reden waarom VVD/D66 de motie van de Onafhankelijken ondertekend heeft.

De heer Knol verzoekt het college te reageren op zijn vragen.

Op verzoek van het college wordt een schorsing ingelast.

3^e SCHORSING, 22.24 uur tot 22.37 uur

Het college heeft de schorsing aangevraagd en krijgt als eerste het woord.

Burgemeester Verhoeve geeft een reactie op de tweede termijn.

Allereerst richting de heer Broere, die de burgemeester vroeg om zijn woorden over het treden buiten grenzen in te slikken. Het college antwoordt daarop: als er wordt gevraagd om het onderzoek of te beperken of op te schorten, dan is dat morrelen aan een collegebevoegdheid. De burgemeester zal zijn woorden dus niet inslikken.

Vervolgens stelt de heer Knol de kardinale vraag “kan, wil en zal”. Namens het college antwoordt de burgemeester dat het theoretisch *kan*. Staatsrechtelijk *mag* het college andersoortige besluiten nemen; maar het college *wil* het niet. De heer Broere vraagt dan of het college dan wel wil wachten tot het rapport van Common Eye er ligt. Op 19 september wordt dat gepresenteerd. Ondertussen staat het onderzoek van het college nog maar net in de steigers. Dat wordt pas in december opgeleverd, zie het collegebesluit. Wat de burgemeester gezegd heeft in zijn allereerste reactie is dat het college de

uitkomsten en aanbevelingen van het raadsonderzoek serieus zal nemen en zal doorvoeren waar het college het kan ondersteunen en haalbaar acht, omdat het college respect heeft voor de raad als hoogste orgaan, en het ook een zinvolle plek wil geven in het onderzoek van de beide colleges. Maar dat kan alleen *in overleg met* gemeente Woerden. Binnen de onderzoeksvragen die er al liggen wil het college beproeven of het mogelijk is om die aanbevelingen en uitkomsten een zinvolle plek te geven in het pas gestarte onderzoek. **TOEZEGGING**

Andere openstaande punten, te beginnen bij de fractie VVD/D66. Mevrouw Van Wijk heeft toegelicht hoe de motie van 9 juli 2015 was bedoeld, nl. dat het alleen een evaluatie vanuit Oudewater sec zou moeten zijn. Zo stond het niet in de motie en zo heeft het college die ook niet begrepen, en daarom heeft het college het samen met Woerden gedaan. Er staat in de motie niets over dat alleen gemeente Oudewater het vanuit haar eigen blikveld zou moeten evalueren.

Over Team Oudewater: natuurlijk is Team Oudewater rechtspositioneel in dienst van gemeente Woerden; maar inhoudelijk wordt het aangestuurd door gemeentesecretaris en portefeuillehouders van Oudewater, dus zij hebben grote invloed op wat Team Oudewater voor Oudewater doet.

De heer Broere zei dat de raad zich onvoldoende serieus genomen voelt inzake het sturen met het huidige DVO, en dat dat een belangrijke reden is geweest voor het raadsonderzoek; dat is een belangrijk signaal en het college is daar zeer in geïnteresseerd (hoe dat komt en wat daaraan gedaan kan worden). Het college heeft altijd de intentie gehad om de raad in positie te houden, in plaats van deze te verzwakken.

De voorzitter stelt vast dat de burgemeester een handreiking heeft gedaan, met de melding dat het college het rapport van Common Eye een zinvolle plek wil meegeven in het onderzoek met gemeente Woerden. Hij vraagt de fracties zich hierover uit te spreken.

Mevrouw Van Wijk vraagt een korte schorsing om zich te beraden op het al dan niet indienen van de motie.

Op verzoek van mevrouw Van Wijk wordt een schorsing ingelast.

4^e SCHORSING, van 22.44 uur tot 22.53 uur

De voorzitter vraagt de fracties te reageren op het voorstel van het college. Het woord is als eerste aan de partij die de schorsing had aangevraagd.

Mevrouw Van Wijk heeft nog twijfels. Het blijft lastig. Het is een principiële uitgangspunt voor de fractie dat de belangen verschillend zijn: de één is opdrachtgever en de ander opdrachtnemer. De fractie weet niet of het invoegen zoals de burgemeester dat schetste, het onderzoek ten goede zal komen. Op dit ogenblik kan de fractie daar nog geen antwoord op geven.

De heer Koffeman ziet een opening die geboden is. Ook het CDA heeft twijfels, heeft daar een andere inzet over gehad, maar het CDA ziet ook mogelijkheden. Het kan op een staatsrechtelijk geoorloofde wijze worden afgewikkeld, en zonder verlies van politiek prestige. Het CDA heeft het gevoel dat dit de charme van een oplossing in zich heeft, vooral omdat het college geen bestuursrechtelijke of staatsrechtelijke bezwaren ziet.

De heer Broere vindt dat laatste niet zo belangrijk. Het gaat hem erom het beste te krijgen voor Oudewater. Het blok graniet van begin van de avond begint langzaam te schuiven, en dat geeft hoop. Spreker is erg blij met deze eerste stap en hoopt op een vervolg.

De heer Knol vindt het bijzonder dat iets eerst niet kan, en later wel. Dat is winst. Maar het college *wil* het blijkbaar nog steeds niet. Kritisch zijn blijft dus nodig. Misschien is die beweging een schijnbeweging; die wil moet in daden worden omgezet. De fractie is nog niet overtuigd, zal erover nadenken en komt erop terug.

De heer Van den Hoogen heeft nog een toevoeging. Er is veel gezegd wat de raad het college geadviseerd heeft. Deze ene toezegging is voor zijn fractie een begin, om te zien of het college de

komende tijd gaat doen wat hen geadviseerd is, dus in totale context van wat er gezegd is. Het college zal daarbij nauwgezet gevolgd worden.

De voorzitter vraagt of het college nog vragen heeft.

Burgemeester Verhoeve benadrukt dat het college binnen zijn bevoegdheden oprecht heeft gezocht naar mogelijkheden om uit deze kwestie te komen. Dat laat onverlet dat het college nog steeds vindt dat het gesprek gevoerd moet blijven worden op bevoegdheden en competenties; ga elkaar niet in de weg zitten wat dat betreft want dat komt het besturen niet ten goede. Het college doet zijn werk zonder last of ruggespraak, zonder politieke druk in principe; liever gaat het college met de raad het constructieve gesprek aan.

De voorzitter concludeert dat het interpellatiedebat, dat zo'n 3 uur geduurd heeft, tot een afronding is gekomen. Hij wens het college veel wijsheid toe en geeft het voorzitterschap over aan de burgemeester.

De burgemeester verzoekt de aanwezigen een moment stilte te betrachten.
Hij sluit de vergadering.

Sluiting, om 23.00 uur

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de openbare vergadering van 22 september,

M. Seuters
griffier a.i.

mr. drs. P. Verhoeve
voorzitter